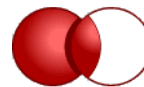

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

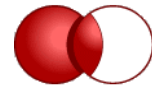
Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 221 623, Fax: 716 400, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 025-02;012-02/04

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31. decembra 2003. godine**

**FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE
SARAJEVO**

Sarajevo, april 2004. godine

MENADŽMENTU FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE POLITIKE

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike** na dan 31.12.2003. godine, na stanicama od 1- 8. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Ministarstva rada i socijalne politike. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji («Sl. novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranja i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija također obuhvata ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Po našem mišljenju, a na osnovu izvršene revizije, finansijski izvještaji na dan 31.12.2003. godine **daju istinit i fer pregled o finansijskom položaju Federalnog ministarstva rada i socijalne politike**, osim za slijedeće napomene:
 - **sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao u svim segmentima rada Ministarstva, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u načinu trošenja i evidentiranja budžetskih sredstava u toku 2003. godine, kao i iskazivanju stanja imovine i obaveza na kraju godine,**
 - **popis imovine nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, odnosno nije izvršeno usklađivanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom na dan 31.12.2003. godine,**
 - **više stvorene obaveza, koje predstavljaju prekoračenje budžeta, u iznosu od 24.577,68 KM u odnosu na raspoloživa sredstva, što nije u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta/proračuna u FBiH,**
 - **zasnivanje radnog odnosa i odobravanje prekovremenog rada nije provedeno po odredbama Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika u tijelima uprave FBiH.**

Zamjenik generalnog revizora

Generalni revizor

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE POLITIKE
za 2003.godinu

1 UVOD

Ministarstvo rada i socijalne politike je formirano na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, u daljem tekstu (Ministarstvo), («Sl. novine FBiH», br: 19/03). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnosi na nadležnosti Federacije u oblasti socijalne politike, rada, penzijskog i invalidskog osiguranja, i to politiku rada i zapošljavanja, radne odnose i prava iz radnog odnosa, zaštitu na radu, penzijsko-invalidsko osiguranje, međunarodne konvencije u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, ugovori i bilateralni sporazumi iz oblasti rada i zapošljavanja, socijalnu sigurnost i solidarnost, zaštitu civilnih žrtava rata, zaštitu porodice, usvojenje i starateljstvo, socijalnu zaštitu i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji br. 01-34-32/03 od 03.04.2003. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji broj 01-34-32/03 od 09.06.2003. godine, na koje je Vlada FBiH dala saglasnost. Poslovanje Ministarstva se odvija kroz osnovne organizacione jedinice, i to:

- Kabinet ministra,
- Sektor za pravne, ekonomsko-finansijske i opšte poslove,
- Sektor za rad i zapošljavanje,
- Sektor za penzijsko i invalidsko osiguranje i međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju,
- Sektor za socijalnu i dječiju zaštitu,
- Inspektorat,
- Odjeljenje za vođenje prekršajnog postupka

U okviru osnovnih organizacionih jedinica organizuju se unutrašnje organizacione jedinice.

2 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu, u skladu sa cjelokupnom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo

zakona i instrukcija koje se odnose na Ministarstvo, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

3 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Prilikom analize rada menadžmenta i sistema internih kontrola, revizorski tim je u skladu sa INTOSAI standardom, tačka 142. izvršio procjenu da li sistem internih kontrola pomaže zaštitu imovine i resursa, da li se osigurava tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja u Ministarstvu.

Zakonom o federalnim ministarstvima FBiH i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», br. 58/02), koji je stupio na snagu 20.11.2002. godine, Federalno ministarstvo socijalne politike, raseljenih osoba i izbjeglica prestalo je da postoji, a osnovana su dva ministarstva, i to:

1. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i
2. Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica.

Zapisnik o primopredaji dužnosti između dotadašnjeg zamjenika ministra bivšeg ministarstva i novoimenovanih ministara novosnovanih ministarstava sačinjen je dana 21.02.2003. godine.

U Ministarstvu za rad i socijalnu politiku formirana je Komisija imenovana od strane ministra Rješenjem br. 01-49-1808/03 od 23.09.2003. godine sa ciljem da, skupa sa Komisijom ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica, izvrši popis i izradu diobenog bilansa imovine u vlasništvu prethodnog ministarstva. Po izjavi odgovornog lica, diobeni bilans se radio od septembra do decembra 2003. godine, a njegova izrada je završena na dan 31.12.2003. godine. Diobeni bilans se radio bez prethodno obavljenog popisa na dan početka izrade istog, a što je pomenutim rješenjem Komisija bila u obavezi uraditi. Diobeni bilans se radio na bazi stanja stalnih sredstava, sitnog inventara, obaveza i zaposlenih kadrova na dan 31.12.2002. godine ranijeg Federalnog ministarstva socijalne politike, raseljenih osoba i izbjeglica.

Skrećemo pažnju da su novonastala ministarstva formirana Zakonom o federalnim ministarstvima FBiH i drugim tijelima federalne uprave, a da je diobeni bilans urađen 31.12.2003. godine. Stvarna podjela imovine i kadrova između novonastalih ministarstava je izvršena, po izjavi odgovorne osobe, polovinom 2003. godine. U prvoj polovini 2003. godine novonastala ministarstva su poslovala fizički neodvojeno, a tekuće troškove poslovanja su, po usmenom dogovoru, plaćali naizmjenično, jedan mjesec Ministarstvo rada i socijalne politike, a drugi mjesec Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica.

Rješenja o postavljenju na radna mjesta su preuzetim kadrovima urađena polovinom 2003. godine, s tim da je važenje rješenja od 01.01.2003. godine. Rješenja o plati su također urađena polovinom 2003. godine. Ovo je imalo uticaj da pojedini zaposlenici u prvoj polovini 2003. godine nisu obavljali poslove navedene u rješenju o postavljenju, kao i da visina isplaćene plate kod pojedinih zaposlenika, u prvoj polovini godine, nije adekvatna radnom mjestu i platnom razredu u koji je zaposlenik trebao biti razvrstan.

Obzirom da se navedene radnje nisu dešavale potrebnim redoslijedom, to je imalo uticaj na efikasnost obavljanja zadataka i poslova u ovom Ministarstvu, kao i uticaj na finansijske izvještaje u dijelu koji se odnosi na plate zaposlenih i tekuće troškove poslovanja ovog Ministarstva (komunalne usluge, tr. energije, tr. zakupa).

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, koji je donesen maja 2003. godine, i njegove izmjene i dopune donesene juna 2003. godine, na koje je Vlada FBiH dala svoju saglasnost, konstatovano je da raspored zaposlenih na pojedina radna mjesta nije izvršen u skladu sa Pravilnikom u pogledu potrebne stručne spreme (Sektor za pravne, ekonomsko-finansijske i opšte poslove, Sektor za rad i zapošljavanje,

Sektor za penzijsko i invalidsko osiguranje, međunarodne ugovore o socijalnom osiguranju i Sektor socijalne i dječije zaštite). U toku 2003. godine donesene su odluke o popuni radnih mjesta i izvršen prijem zaposlenika, a da se prethodno nije tražila informacija od Federalnog ministarstva pravde da li ima službenika na raspolaganju odgovarajuće školske spreme i radnog staža, u skladu sa članom 142. pomenutog Zakona.

Zbog naprijed navedenog, revizorski tim smatra, da ovakav način funkcionisanja sistema internih kontrola, nije obezbjedio dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje grešaka, tačnost i potpunost računovodstvene evidencije i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Uspostaviti sistem internih kontrola radi efikasnijeg poslovanje, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima.,

Raspored zaposlenih na radna mjesta izvršavati u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji je odobren od strane Vlade FBiH,

Računovodstvene kontrole vršiti u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršenju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.

b) Rad i obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave ovo Ministarstvo je bilo u obavezi obavljati upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnosi na nadležnosti Federacije u oblasti socijalne politike, rada, penzionog i invalidskog osiguranja, poslove inspekcijskog nadzora i prekršajni postupak.

U oblasti socijalne i dječije zaštite ovo Ministarstvo odgovorno je za izvršavanje slijedećih poslova i zadataka: učestvuje u normativnom uređivanju prava iz oblasti socijalne zaštite i zaštite civilnih žrtava rata, prati stanje u oblasti djece bez roditeljskog staranja, prati stanje u oblasti socijalne zaštite sa invaliditetom, prati stanje u oblasti socijalne zaštite za korisnike smještene u ustanovama socijalne zaštite, prati finansijske aspekte i materijalni položaj socijalne zaštite civilnih žrtava rata u FBiH i poslove prikupljanja, sređivanja, obrade i unosa podataka.

U oblasti pravne legislative, Parlament Federacije BiH je krajem jula 1999. godine usvojio Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom. Stupanjem na snagu ovog Zakona, kantoni su bili dužni u roku od tri mjeseca da donesu svoje provedbene propise. Imamo saznanja da kantonalni propis iz ove oblasti do dana revizije nije donio Zeničko-Dobojski kanton i Hercegovačko-Neretvanski kanton. Nedonošenjem kantonalnih propisa o socijalnoj i dječijoj zaštiti nije pravno uređena organizacija socijalne i dječije zaštite na teritoriji FBiH, što smatramo da je izostala federalna koordinacija na izvršenju federalnih propisa. Nadalje, Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom je ostavljena široka autonomija kantonima u pogledu utvrđivanja iznosa prava korisnika ove zaštite iz razloga što kantoni donose i provode svoje propise. **Rezultat ovakvog stanja je neujednačenost visine ostvarenih prava korisnika socijalne i dječije zaštite.**

Tim revizije cijeni da je ovo Ministarstvo trebalo preduzeti aktivnosti na provođenju pravne regulative iz oblasti socijalne i dječije zaštite na cjelokupnoj teritoriji FBiH, tj. ojačati saradnju sa opštinskim i kantonalnim organima i organizacijama uprave i usklađivanje njihovog rada sa programima socijalne i dječije zaštite.

Ovo Ministarstvo treba da obavlja poslove prikupljanja, sređivanja, obrade i unosa podataka za izradu statističkih izvještaja i analiza iz oblasti socijalne zaštite i zaštite civilnih žrtava rata. Timu revizije nije prezentovana dokumentacija koja bi ukazala da Ministarstvo posjeduje bazu podataka za naznačene kategorije. Smatramo da prezentovane analize ne ukazuju na vjerodostojnu informaciju u pogledu broja korisnika, pravima, provjere korisnika, identifikacije i registracije po svim osnovnim pravima socijalne i dječije zaštite. U razgovoru sa odgovornim licem saznali smo da se baza podataka ažurira dva puta godišnje putem disketa dostavljenih od kantona (na traženje revizorskom timu nije data na uvid).

Da se uspostavi baza podataka za korisnike socijalne i dječije zaštite.

Poslovi inspektionog nadzora vršeni su iz oblasti radno-pravnih odnosa, oblasti zaštite na radu i socijalne i dječije zaštite.

U 2003. godini iz oblasti radno-pravnih odnosa ukupno je obavljeno 15.979 neposrednih inspektionih nadzora. U toku inspektionog nadzora uočen je rad na crno, osobe angažovane na radu suprotno Zakonu o radu, te da pravna lica nisu ispunili uslove u pogledu broja zaposlenih radnika radi obavljanja registrovane djelatnosti. U razgovoru sa odgovornim licem došli smo do saznanja da je potreba za inspektionim pregledima bila veća, ali zbog smanjenja broja federalnih inspektora iz oblasti radno-pravnih odnosa, planirane aktivnosti ovo Ministarstvo nije u cijelosti izvršilo za 2003. godinu. Tokom 2003. godine po osnovu nepostupanja sa zakonom u oblasti radno-pravnih odnosa, podneseno je 1309. prekršajnih prijava i jedna prijava za privredni prestup. Na osnovu uvida u zapisnike i donesena rješenja nismo se uvjerali da su pokrenute prekršajne prijave u zakonski utvrđenom roku, što može imati značajan uticaj na prikupljanje javnih sredstava po osnovu kazni iz radno-pravnih odnosa. **Revizorski tim konstatuje da nije donesen materijalni propis (Zakon o inspekciji rada), kojim bi se regulisao nadzor nad provođenjem zakona iz oblasti radno-pravnih odnosa. Inspektori svoj posao obavljaju u skladu sa članom 224. Zakona o upravnom postupku i članom 131. Zakona o radu, gdje je propisano da federalni i kantonalni inspektori vrše nadzor nad primjenom Zakona o radu i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.**

U drugostepenom postupku federalni organi rješavaju po žalbama na prvostepena rješenja kantonalnih organa. Po izjavi odgovornog lica pojedini kantoni su rješavali o pravnim stvarima i u drugostepenom postupku, iako je po Zakonu o upravnom postupku regulisano da po žalbama protiv prvostepenih rješenja kantonalnih organa uprave, rješava nadležni federalni organ. Ovakav način rada zadržan je i u 2004. godini, što znači da se i dalje žalbe po upravnom rješavanju u drugostepenom postupku, rješavaju na nivou kantonalnih ministarstva.

Intezivirati radnje o donošenju Zakona o inspekciji rada, kako bi se utvrdila ovlaštenja inspektora u provođenju nadzora nad primjenom Zakona o radu i na osnovu njega donesenih propisa.

U 2003. godini iz oblasti radno-pravna zaštita (zaštita na radu) utvrđene su nepravilnosti i nedostaci u provođenju zakona, podzakonskih akata, tehničkih propisa, standarda i mjera zaštite na radu. U ovom Ministarstvu se redovno donose prvostepena rješenja (za preduzeća od federalnog značaja) po napravljenom zapisniku na osnovu utvrđenog nedostatka, a koji se odnosi na nesprovođenje zakona, podzakonskih akata, tehničkih propisa i standarda. Također, donose se i drugostepena rješenja donesena po žalbama na doneseno prvostepeno rješenje kantonalnih inspektora. Uvidom u zapisnike o izvršenim uvidajima, uočeno je povećanje nesreća na radu, a najveći broj povreda zabilježen je u građevinarstvu i šumarstvu. Značajnim cijenimo napomenuti da se poslovi i zadaci iz ove oblasti obavljaju po Zakonu o zaštiti na radu iz SRBiH, koji je u trenutnim uslovima primjenjiv po strukturi, **a nije primjenjiv u pogledu visine izrečene kazne. Po izjavi odgovornog lica visinu kazne po Zakonu o zaštiti na radu je usmeno predložilo Ekonomsko socijalno vijeće, a na osnovu člana 15. Zakona o standardizaciji BiH.**

Menadžment Ministarstva rada i socijalne politike u 2004. godini svojim Rješenjem je odredio grupu da predloži nacrt zakona o zaštiti na radu, do dana revizije Zakon o zaštiti na radu nije predložen.

Pojačati aktivnosti na izradi prijedloga Zakona o zaštiti na radu.

Cijenimo da je organizacija Federalne inspekcije neefikasna dijelom zbog organizacije ovog Ministarstva, dijelom zbog smanjenja broja inspektora, nedovoljnih finansijskih sredstava i informacione podrške kao važnog faktora pri radu, a što se direktno odrazilo na prikupljanje javnih sredstava u Federalni Budžet.

U skladu sa Zakonom o prekršajima kojima se povređuju federalni propisi i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji (Odjeljenje za vođenje prekršajnog postupka) ovo Ministarstvo je dužno provoditi prekršajni postupak. Prekršajne prijave su upućivane iz Inspektorata ovog Ministarstva iz oblasti radno-pravnih odnosa, zaštite na radu i penzijsko-invalidskog osiguranja. Uvidom u Pregled naplaćenih potraživanja, prema dokazima dostavljenim u spis, utvrdili smo da je izvršenje uglavnom iz 1999, 2000. i 2001. godine. Slijedom

toga utvrdili smo broj neriješenih predmeta po godinama: **2001. godine 1.382 prekršajna predmeta, 2002. godine 1.796 prekršajnih predmeta i 2003. godina 1.329 prekršajnih predmeta.** U razgovoru sa odgovornim licem saznali smo da su prekršajne prijave odlagane, odnosno nije pokrenut prekršajni postupak od strane ovog Ministarstva zbog zastare pokretanja prekršajnog postupka i zbog zastare naplate prekršajnog postupka. Razlog nepokretanja prekršajnog postupka je organizacioni problem tj. nedovoljan broj zaposlenih u ovom odjeljenju, fluktuacija kadra, te da je samo jedan zaposlenik vodio prekršajni postupak. **U revidiranoj godini 2003. riješeni su predmeti iz 2001. godine i to 1.382 predmeta.**

Značajnim cijenimo napomenuti da je u 2003. godini od 1.382 donesena rješenja izvršeno 286 rješenja ili 15,61%. Izvršenje je provedeno putem banaka i sudova za prekršaje. Naplaćeni iznos prekršajnih kazni iznosi 377.549.00 KM i uplaćivan je u Budžet Federacije. Smatramo da je mali broj izvršenih prekršajnih rješenja je zbog neuređenog postupka izvršenja prekršajnih kazni prema federalnim propisima.

Neriješenih prekršajnih predmeta krajem 2003. godine ostalo je 2.675, i to iz 2002. godine 1.346 i iz 2003. godine 1.329 prekršajnih predmeta.

Iz svega navedenog ocjena revizorskog tima, da se nisu rješavali prekršajni predmeti iz 2003 godine, već su se rješavali nagomilani prekršajni predmeti iz 2001. i 2002. godine. Ovakav način rada nije svrsishodan s gledišta ostvarivanja cilja prekršajne odgovornosti učinilaca prekršaja, što znači da je dug vremenski period od učinjenog prekršaja do odgovornosti. Konstatujemo da u ovom Odjeljenju nije funkcionisala interna kontrola, a što je imalo uticaja na prikupljanje javnih sredstava (Federalni Budžet), dijelom zbog nastalih zastara prekršajnog postupka i dijelom zbog zastare izvršenja. Revzorski tim se nije mogao uvjeriti da su se preduzimale adekvatne mjere u cilju prikupljanja javnih prihoda.

Da se intenziviraju radnje pokretanja prekršajnih postupaka i radnje izvršenja prekršajnog postupka u cilju naplate javnih sredstava.

Odlukom Vlade broj 05-4-BM-195/00, osnovana je Jedinica za implementaciju projekta «Radno prezapošljavanje otpuštenih vojnika Vojske FBiH», koja je osnovana kao samostalna jedinica sa punim ovlaštenjima i odgovornostima, u poslovima svoje nadležnosti pri Federalnom ministarstvu socijalne politike, raseljenih lica i izbjeglica - PIU PERLP. Novom Odlukom broj 617/2003 od 27.11.2003. godine ova jedinica nastavlja svoj rad pod nazivom PIU SESER i djeluje pri Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike. Jedinica za implementaciju projekta provodi hitni Pilot projekt radnog prezapošljavanja otpuštenih vojnika Vojske FBiH, provodi projekt tehničke pomoći socijalnom sektoru (SOTAK), inicira i podržava razvojno-istraživačke projekte u oblasti socijalne zaštite.

Vlada FBiH je 1999. godine zatražila podršku reforme socijalnom sektoru. Svjetska banka je odobrila kredite SOSAK I i SOSAK II, koji bi omogućili kontinuitet dijaloga u socijalnoj zaštiti, s tim da je SOTAK prateći kredit za prilagođavanje socijalnog sektora. Projekt SOTAK finansira se iz sredstava kredita Međunarodne asocijacije IDA po Sporazumu zaključenom 13. aprila 2001. godine. Ugovorena sredstva u iznosu od 1.819.000 SDR-a se odnose na: tehničku pomoć 1.559.000 SDR, obuka 120.000 SDR, roba 100.000 SDR, operativni troškovi 40.000 SDR i podrška Vlade FBiH u iznosu od 10%. Uvidom u Izvještaj o implementaciji projekta sa 15.04.2004. godine, realizovana sredstva iznose 1.332.885 US\$.

Nismo se uvjerali da je menadžment Ministarstva preduzeo aktivnosti da Jedinica za implementaciju projekata djeluje u okviru Federalnog ministarstva niti da se vrši nadzor ove jediniceu skladu sa Odlukom Vlade.

Vlada FBiH je Odlukom br. 288/2001 osnovala Fondaciju za održivi razvoj. Fondacija je imovina namijenjena da u određenom vremenskom razdoblju, kroz impelmentaciju različitih projekata obnove i tranzicije, podržava održivi razvoj FBiH. Fondacija je pravno lice i ima administrativnu, tehničku i finansijsku samostalnost. Nadzor nad radom Fondacije treba da, u skladu sa pomenutom Odlukom, vrši ovo Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti. Nije prezentovana dokumentacija koja bi ukazivala da je Ministarstvo vršilo nadzor nad radom Fondacije.

U skladu sa Odlukom o osnivanju Fondacije za održivi razvoj ovo Ministarstvo ne provodi nadzor nad radom Fondacije.

c) Izvršenje budžeta za 2003. godinu

Planirani prihodi i primici ovog Ministarstva za 2003. godinu iznosili su 11.651.910,00 KM. Ministarstvo je iskazalo raspoloživa sredstva za 2003. godinu u iznosu od 12.351.860,00 KM.

U 2003. godini vršeno je smanjenje potrošnje, unutarnja preraspodjela na pojedinim pozicijama i povećanje potrošnje u cilju usklađivanja rashoda, radi realizacije daljnjih aktivnosti Ministarstva.

Zaključkom Vlade Federacije BiH u prvom polugodištu smanjena je potrošnja za 10%, u iznosu od 9.749,00 KM. Odlukom Vlade FBiH iz Budžeta Federacije izvršena je unutarnja preraspodjela sredstava Ministarstvu u iznosu od 220.916,00 KM. Iz sredstava tekuće rezerve za 2003. g. Vlada FBiH je odobrila sredstva Ministarstvu u iznosu od 488.783,00 KM i na taj način povećala raspoloživa sredstva Ministarstva.

Ukupni rashodi i izdaci u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2003. godine iskazani su u iznosu od 2.127.493,70 KM, a što je u odnosu na raspoloživa sredstva za 2003. godinu manje za 10.224.366,30 KM. Napominjemo da je u okviru raspoloživih sredstava planiran tekući grant u iznosu od 10.000.000,00 KM, za isplatu tekućih penzija, koji u toku 2003. godine nije realizovan. Revizijom je konstatovano da Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH za 2003. godinu, u dijelu koji se odnosi na korištenje budžetskih sredstava samo za namjene koje su određene budžetom, i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.

U finansijskim izvještajima na dan 31.12.2003. godine Ministarstvo je iskazalo više potrošenih sredstava u odnosu na raspoloživa sredstva u iznosu od 24.577,68 KM, a koja se odnose na tekuće izdatke.

Sredstva odobrena budžetom koristiti u skladu sa Zakonom o budžetu-proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH i to za namjene koje su određene budžetom i do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.

d) Izdaci za bruto plate i naknade

Teukući rashodi u finansijskim izvještajima iskazani u iznosu od 1.437.089,00 KM, što u odnosu na plan predstavlja 86,84 % ostvarenja.

Na dan 31.12.2003. godine, prema prezentovanoj dokumentaciji, ukupan broj zaposlenih u Ministarstvu je 77, a što je u odnosu na broj radnika utvrđen u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji manje za 17 zaposlenika. Tokom 2003. godine izvršen je prijem 10 novih zaposlenika na određeno vrijeme od tri mjeseca. Prijem zaposlenika je vršen na osnovu Odluke o potrebi prijema zaposlenika, a zbog potrebe za hitnom popunom radnih mjesta nije raspisivan oglas i konkurs. Međutim, prilikom provođenja revizije, utvrdili smo da primljeni zaposlenici i dalje rade na radnim mjestima na koja su primljeni i raspoređeni bez objavljivanja oglasa ili konkursa. Prilikom prijema novozaposlenih, Ministarstvo nije prethodno tražilo informaciju od Federalnog ministarstva pravde da li ima službenika na raspolaganju, odgovarajuće školske spremlje i radnog staža, što nije u skladu sa članom 142. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH.

Od jula do decembra 2003. godine kontinuirano je vršena isplata prekovremenog rada, na osnovu evidencija koje vode rukovodioci Sektora, a isplata odobravana od strane Ministra po isteku obračunskog mjeseca. Od strane menadžmenta nije doneseno rješenje i provedena procedura o uvođenju prekovremenog rada, odnosno potrebi za prekovremenim radom, u skladu sa članom 67. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika tjela uprave FBiH.

Prijem radnika u radni odnos provoditi po odredbama Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH.

Prekovremeni rad odobravati u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH.

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na troškove električne energije, centralnog grijanja, putne troškove i troškove reprezentacije, utvrđeno je da se nisu provodile utvrđene procedure u dijelu finansijske kontrole koja podrezumijeva osnovanost i kompletnost dokumenata koji su predmet knjigovodstvenog evidentiranja.

Izdaci po osnovu dnevnica iznose 21.055.20 KM. **Kod podnošenja putnih obrazaca za naplatu u pojedinim slučajevima nije sačinjen izvještaj o službenom putu.**

Prema prezentovanoj dokumentaciji izdaci za električnu energiju i centralno grijanje iznose 27.391.10 KM. Revizijom smo utvrdili da su na ovoj poziciji evidentirani i računi koji nisu glasili na ovo Ministarstvo i da uz iste ne postoji prateća dokumentacija koja bi ukazivala da se izdaci električne energije i centralnog grijanja odnose na isto.

Uvidom u izdatke za usluge reprezentacije u iznosu od 6.507.70 KM, revizijom je utvrđeno da ne postoje interna pravila kojima bi se regulisao način i visina korištenja sredstava za reprezentaciju. Metodom uzorka, na osnovu prezentovane dokumentacije utvrđeno je da su se ovi izdaci ostvarivali na osnovu ispostavljenih računa, bez specifikacije načinjene usluge i odgovarajuće narudžbenice.

Putne troškove isplaćivati u skladu sa Uredbom o naknadama o putnim troškovima, izdatke po osnovu električne energije i centralnog grijanja knjigovodstveno evidentirati prema načelu osnovanosti i kompletnosti dokumenta, za korištenje reprezentacije donijeti pisano uputstvo.

Izdaci za nabavku goriva iznose 36.496.75 KM. **Kod nabavke goriva nije proveden postupak odabira najpovoljnijeg ponuđača.** Prezentovane evidencije ne potvrđuju da se vrši sravnjenje potrošenog goriva sa brojem pređenih kilometara. Pisana pravila o evidentiranju potrošenog goriva nisu donesena.

Izdaci za tekuće održavanje iznose 24.965.00 KM, a odnose se na proširenje telefonske centrale i održavanje vozila ovog Ministarstva. Revizorskom timu nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je za ovu vrstu izdataka proveden postupak izbora najpovoljnijeg ponuđača. Uvidom u prezentovanu dokumentaciju utvrđeno je da se ova vrsta izdataka u najvećem dijelu ostvarivala bez izdavanja odgovarajuće narudžbenice. Također, nabavka kompjuterskog materijala je vršena bez odgovarajućeg naloga za nabavku ovjerenog od odgovornog lica, bez narudžbenice i izvještaja o primitku robe. Nabavka materijala knjigovodstveno nije evidentirana u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. Cijenimo da u segmentu nabavke materijala nije funkcionisala interna računovodstvena kontrola.

Da se prilikom nabavke goriva i tekućeg održavanja provede postupak odabira najpovoljnijeg ponuđača. Potrošnju goriva regulisati pisanim procedurama.

Da se nabavka kompjuterskog materijala knjigovodstveno evidentira u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Rješenjem ministra br. 01-34-873/02 od 14.02.2002. g. formirana je Federalna komisija za implementaciju člana 143. Zakona o radu, koja radi kao drugostepeni organ i rješava po žalbama svih deset kantonalnih komisija. Rješenjem ministra br. 01-14-874/02 od 14.02.2002. g. utvrđena je visina novčane naknade članovima Federalne komisije za implementaciju člana 143. Zakona o radu. Visina naknade članovima komisije za period od 01.01-31.07.2003 godine isplaćivana je u mjesečnim fiksnim iznosima, na osnovu pomenutog Rješenja. Od 01.08.2003. godine naknada ovoj komisiji se isplaćuje na osnovu Odluke ministra br. 01-49-1636/03 od 09.09.2003. g., po urađenom predmetu 20.00 KM, predsjedniku Komisije uvećana za 200 KM, a zamjeniku predsjednika za 150.00 KM. Budžetom ovog Ministarstva sredstva za ove namjene nisu predviđena, a iz tekuće rezerve Budžeta Federacije za 2003. godinu odobrena su bruto sredstva u iznosu od 38.922.00 KM, koja su knjigovodstveno evidentirana na poziciji ugovorene usluge. U 2003. godini ova komisija je zaprimila 916 predmeta, koji do dana revizije nisu riješeni, uglavnom se rješavaju predmeti iz 2001. i 2002. godine. Nisu prezentovani pojedinačni Ugovori o djelu sa članovima Komisije.

Cijenimo da Komisija nije bila efikasna u obavljanju poslova i zadataka za implementaciju člana 143. Zakona o radu, posebno u periodu od 01.01-31.07.2003. g, a što potvrđuje brojem primljenih, a neriješenih predmeta.

Intezivirati radnje kod rješavanja žalbi u drugostepenom postupku za implementaciju člana 143. Zakona o radu.

e) Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2003. godine

Odlukom ministra od 10.02.2004. godine formirana je Centralna popisna komisija, Komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara, Komisija za popis potraživanja i obaveza i Komisija za popis novčanih sredstava.

Uvidom u popisne liste stalnih sredstava i sitnog inventara, konstatovano je da je Komisija izvršila fizički popis stalnih sredstava i sitnog inventara, ali da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem na dan 31.12.2003. godine, u skladu sa važećim propisima.

Komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara je utvrdila višak stalnih sredstava, za koji nije utvrđeno porijeklo, Centralna popisna komisija nije prihvatila takav višak i nije izvršeno usklađivanje stvarnog stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem. Odlukom ministra izvršena je likvidacija stalnih sredstava knjigovodstvene vrijednosti 7.716,00 KM.

Komisija za popis potraživanja i obaveza je utvrdila stanje obaveza na dan 31.12.2003. godine u iznosu od 6.765,00 KM. Obaveze iskazane u finansijskim izvještajima iznose 193.704,17 KM, a odnose se na obaveze za plate i naknade zaposlenim za 12/03 u iznosu od 102.871,72 KM i obaveze prema dobavljačima u iznosu od 90.832,45 KM, **što znači da popis obaveza nije izvršen u cjelosti, niti je izvršeno usklađivanje stvarnog stanja obaveza utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem.**

Zbog naprijed navedenog, ne može se potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava i obaveza iskazanih u knjigovodstvenoj evidenciji i finansijskim izvještajima na dan 31.12.2003. godine.

Popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

4 ZAKLJUČAK

Nakon provedene revizije, revizorski tim se nije mogao uvjeriti da je Ministarstvo koje je osnovano za obavljanje poslova iz nadležnosti Federacije u oblasti socijalne i dječije zaštite, radno-pravnih odnosa, penzijskog i invalidskog osiguranja i politike zapošljavanja u potpunosti obavljalo navedene poslove u skladu sa Zakonom utvrđenom djelatnošću.

Imajući u vidu da je Ministarstvo osnovano 01.01.2003. godine, a stvarne aktivnosti Ministarstva su počele polovinom 2003. godine, te stoga smatramo da je Ministarstvo radilo u otežanim okolnostima i da će se stvarni efekti rada pokazati u narednoj godini. Aktivnosti rada ovog Ministarstva su se poboljšale u 2003. godini zahvaljujući menadžmentu čije su se aktivnosti krajem 2003. godine pojačale, to jest cjelokupno Ministarstvo je pojačalo svoje aktivnosti u rješavanju svih tekućih nagomilanih problema iz ove oblasti.

Također, ovim Izvještajem o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, uspostave i jačanja sistema internih kontrola, kao i radi efikasne zaštite imovine, spriječavanja i otkrivanja prevara i grešaka, tačnosti i potpunosti računovodstvene evidencije i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

5 KOMENTAR

Menadžment Ministarstva rada i socijalne politike treba da posveti dužnu pažnju svim nalazima i preporukama te Zaključku Revizije, iskazanih u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja za 2003. godinu u daljnjem radu.

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo rada i socijalne politike se nije očitovalo na reviziju finansijskih izvještaja na dan 31.12.2003. godine, te se ovo smatra konačnom verzijom Izvještaja.

Viši revizor Munib Ovčina. dipl. ecc.

Ovlašteni revizor Dževida Hodžić, dipl. ecc.